Superar el racisme: millorar el desenvolupament infantil

written by Sara Carbonell | 4 d'April de 2023

Al món hi ha hagut i hi ha moltes persones que han lluitat i lluiten de manera compromesa per tal d'aconseguir un món més igualitari i lliure de violència per a totes les persones. Pareix obvi que totes les persones sense excepció tenim els mateixos drets però, encara que hem avançat, encara queden horitzons on arribar per a aconseguir el somni d'un món en igualtat de condicions per a tothom.

Hi ha moltes motivacions per a fer passos el més ràpid possible i una d'elles la trobem a **les dades que ha publicat el Centre de Desenvolupament de la Infància de Harvard**. Viure **estrés tòxic** durant períodes prolongats, com ho estan vivint xiquets i xiquetes que pateixen **racisme** habitualment, pot tenir un important efecte de desgast al cervell en desenvolupament i en altres sistemes biològics. **Estos efectes poden tindre un efecte negatiu de per vida en l'aprenentatge, el comportament i la salut física i mental.**

Algunes persones poden creure que el racisme és un problema "del passat", però la realitat és que les dades del govern dels Estats Units mostren que les persones negres, indígenes i de color tenen de mitjana més problemes crònics de salut i una esperança de vida més curta que les persones

blanques a tots els nivells de renda.

El curs passat vaig poder participar en una tertúlia literària dialògica de "La cabana del Tio Tom" amb alumnat de cinqué de primària. Vam poder sentir, a través de la denúncia social de Harriet Beecher, com és de dur viure envoltat de persones que es consideren superiors a tu o que ni tan sols et consideren persona. Després de cada tertúlia pensava en la meua escola, en quines actuacions poden contribuir que cap xiqueta i cap xiquet patisca racisme a les mirades de les persones de la comunitat, en quines expectatives conscients o inconscients tenim cap a determinats col·lectius, als currículums i activitats que els oferim, com promovem, o no, relacions lliures de violència… perquè en funció del que fem podem (o no) millorar les seues vides, evitant danys duradors que afecten les seues trajectòries de vida.

Les evidències científiques ens donen les respostes, han de ser el nostre far, perquè quan parlem de les vides de la infància, **no ens podem permetre quedar-nos en les bones intencions**. Algunes de les claus que la ciència ja ha demostrat i que totes les escoles i instituts poden incorporar sense necessitat de més recursos són:

- Oferir contextos de relacions de qualitat que faciliten la creació d'amistats veritables.
- Millorar l'aprenentatge i la convivència conjuntament, no prioritzar un per sobre de l'altre.
- Garantir currículums de màxims per a tot l'alumnat i en especial per als col·lectius més vulnerables.
- No fer agrupaments homogenis de l'alumnat per nivells, ja que sabem que empitjoren els resultats.
- Conéixer i deixar de difondre els enganys que reprodueixen i augmenten el racisme.

Estendre les evidències de com el racisme afecta les vides dels qui ho pateixen i incorporar les seues veus en espais de diàleg segurs, on des d'un diàleg igualitari es compartisquen idees de com fer possible un altre món en les nostres relacions més properes, pot ser un bon començament per a acostar-nos a eixos horitzons que queden per assolir.

[Foto de Zach Lucero en Unsplash]